

Žiadateľ: **Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky**

Operačný program: **OP Životné prostredie, Prioritná os 4 - Odpadové hospodárstvo, 4.1 Odpadové hospodárstvo**

Kód výzvy: **OPZP-PO4-12-1**

Kód ITMS: **NFP24140110295**

Celkové výdavky projektu (EUR): **5 179 463,62**

Trvanie projektu: **01/2014 - 11/2015**

Cieľ projektu:

Cieľom projektu je eliminácia negatívnych vplyvov environmentálnych záťaží na zdravie ľudí a životné prostredie prostredníctvom sanácie environmentálnych záťaží na vybraných lokalitách Trnavského kraja.

Východisková situácia

Environmentálne záťažové predstavujú dlhodobý závažný environmentálny problém SR. V minulosti vznikali najmä pri neodbornej manipulácii s nebezpečnými látkami, ktoré sa priamo alebo nepriamo dostávali do jednotlivých zložiek životného prostredia a dlhodobo ich kontaminovali. Od 1.1.2012 vstúpil do platnosti zákon č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Podľa § 5 ods. 5 uvedeného zákona bolo zastavené konanie o určení povinnej pre predmetné environmentálne záťažové. Podľa § 5 ods. 7 uvedeného zákona vláda SR rozhodla na návrh MŽP SR, že pre predmetné environmentálne záťažové je príslušným ministerstvom, ktoré má zabezpečiť vykonanie povinností povinnej osoby, MŽP SR (uznesenie vlády SR č. 150/2013 zo dňa 3. apríla 2013). Ciele projektu sú v súlade so strategickými plánovacími dokumentmi pre systematické odstraňovanie environmentálnych záťaží "Štátny program sanácie environmentálnych záťaží SR (2010 - 2015)" a „Vodný plán Slovenska“. Pre riešenie projektu boli v Trnavskom kraji vybrané dve vysoko prioritné lokality určené na sanáciu environmentálnych záťaží, a to: TT (1847)/ Voderady - skládka komunálneho odpadu (SK/EZ/TT/1847) a SE (007)/ Jablonica – depo (SK/EZ/TT/831).

V súčasnosti je pozemok, kde sa environmentálna záťaž v Jablonici nachádza, vo vlastníctve SR, správcou sú ŽSR. Pozemok bol využívaný ako pracovisko rušňového depa, v ktorom sa v minulosti manipulovalo s pohonnými hmotami – motorovou naftou uskladnenou v dvoch podzemných nádržiach. Pozemok vo Voderadoch je vo vlastníctve obce a bol využívaný ako skládka.

Situácia po ukončení realizácie aktivít projektu

Realizáciou sanačných prác na dvoch lokalitách Trnavského kraja sa zabezpečí eliminácia kontaminácie podzemných vôd a horninového prostredia (na ploche cca 22 600 m²). Dôraz bude kladený na výber najvhodnejších metód pre sanáciu environmentálnych záťaží. Realizácia sanačných prác neohrozí stav životného prostredia. Pri ich realizácii bude kladený dôraz na kvalitu, komplexnosť a finančnú efektívnosť prác vo vzťahu k definovaným cieľom projektu. Po ukončení projektu sa významne zlepši kvalita života dotknutého obyvateľstva, stav jednotlivých zložiek životného prostredia, hlavne podzemnej a povrchovej vody, ovzdušia, pôdy a horninového prostredia. Pozitívny vplyv bude mať realizácia projektu aj na okolité ekosystémy a biodiverzitu. V oblastiach s odstránenou kontamináciou sa vytvorí priestor pre ďalšie využitie lokalít (napr. situovanie priemyselných, rekreačných, športových a iných aktivít), a tým sa zvýši atraktivnosť regiónu z hľadiska budúcich investičných zámerov.

Výsledky sanačných prác budú slúžiť ako podkladové informácie pre vypracovanie posanačného monitoringu. MŽP SR zabezpečí systematické monitorovanie kvality podzemných vôd po ukončení sanácie. Posanačný monitoring vykonávaný po ukončení sanácie (dĺžka 5 rokov) bude slúžiť na preukázanie dosiahnutia sanačných limitov. Po ukončení sanácie budú dosiahnuté výsledky prezentované širokej verejnosti.

Spôsob realizácie projektu

Hlavný cieľ projektu: Vykonanie sanácie environmentálnych záťaží na vybraných lokalitách Trnavského kraja

Aktivita 1: Sanácia environmentálnej záťaže

Aktivita 2: Odborný geologický dohľad

Aktivita 3: Hodnotenie kvality priebehu a výstupov projektu

Aktivita 4: Verejné obstarávanie

Zdôvodnenie vhodnosti realizácie projektu

Projekt má regionálny charakter a je predkladaný v súlade s programom opatrení vyplývajúcich zo Štátneho programu sanácie environmentálnych záťaží (2010-2015) (ŠPS EZ) a Vodného plánu Slovenska. Spomedzi všetkých identifikovaných environmentálnych záťaží v ŠPS EZ sú na riešenie projektu navrhnuté dve lokality, ktoré sú odporúčané na prioritné riešenie viacerými rezortmi ústrednej štátnej správy. Projekt nadväzuje na projekt financovaný MŽP SR "Systematická identifikácia EZ SR" a projekt financovaný z KF "Regionálne štúdie hodnotenia dopadov EZ na ŽP pre vybrané kraje (regióny)". MŽP SR, sekcia geológie a prírodných zdrojov, je zodpovedná za manažment EZ v SR a je oprávneným žiadateľom v rámci výzvy z OP ŽP pre lokality v zodpovednosti MŽP SR na základe uznesenia vlády SR č. 150/2013. Kohézny fond je pre SR v súčasnosti jediným reálnym finančným zdrojom pre realizáciu predkladaného projektu, najmä z dôvodu jeho vysokej finančnej náročnosti a zložitého technického zabezpečenia.

Udržateľnosť výsledkov projektu

Výstupy projektu zabezpečia poslednej a dôležitej fázy systematického riešenia problematiky EZ – ich odstránenie. Dlhodobá udržateľnosť projektu bude zabezpečená prostredníctvom monitorovania sanovaných lokalít, ktorým sa potvrdí úspešnosť sanácie. Sanáciou environmentálnych záťaží sa naplnia krátkodobé ciele ŠPS EZ (2010 – 2015) a zvýši sa informovanosť odbornej a laickej verejnosti o dosiahnutých výsledkoch a ďalších možnostiach využitia sanovaných lokalít. Na základe uznesenia vlády SR č. 153/2010 k ŠPS EZ (2010 – 2015) MŽP SR zabezpečí systematické monitorovanie kvality podzemných vôd, čo bude predstavovať jeden z nástrojov udržateľnosti projektu po jeho ukončení. Sanované lokality budú predstavovať vhodnejšie miesta pre situovanie nových priemyselných alebo rekreačno-poznávacích aktivít v porovnaní s ďalšími zábermi poľnohospodárskej pôdy, a zvýši sa tiež atraktivnosť regiónu z hľadiska budúcich investičných zámerov.

Projekt je spolufinancovaný z Kohézneho fondu

**Programme co-funded
by the European Union**